

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
и
ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ФИЛОЛОГ

LIII

Уређивачки одбор:

*др Даринка Горџан-Премк, др Ирена Грицкаји, др Милка Ивић,
др Павле Ивић, др Александар Младеновић, др Мирослав Николић,
др Асим Пецо, др Слободан Ремейић, др Живојин Станојчић, др Светозар
Свијовић, др Срејко Танасић, др Драго Ћујић, др Егон Фекејте*

Главни уредник:

МИЛКА ИВИЋ

БЕОГРАД
1997

април 1997

РАЗВОЈ СРПСКЕ ОНОМАСТИЧКЕ НАУКЕ У ПОСЛЕДЊОЈ ЧЕТВРТИНИ ВЕКА

До средине седамдесетих година двадесетог века ономастика је код Срба била далеко слабије развијена него код осталих словенских народа, укључујући и оне који су тада са Србима живели у истој држави. Није било систематских теренских истраживања, нити се интензивније проучавао српски историјски ономастикон. Науци о именима дуго није посвећивана посебна пажња ни на катедрама за српски језик, те ономастичке теме нису давале ни за магистарске и докторске дисертације.

Катедра за јужнословенске језике Филозофског факултета у Новом Саду прва је дала већи значај ономастици, објављујући у својим Прилозима проучавању језика, из броја у број, од прве књиге (1965), радове из ове научне дисциплине, рађене углавном под руководством наставника ове катедре (од 1. до 11. књиге уредник је био Павле Ивић, а од 12. је Александар Младеновић; последња књига, троброј 24–26 носи године 1988–1990). Доста радова српских ономастичара публиковано је и у Ономастици југославици, чија су прва два броја објављена у Љубљани (1969. и 1970), а остали у Загребу (последњи, 14 — 1991).

Године 1974. основан је у Српској академији наука и уметности Одбор за ономастику, чиме су створени услови за систематска ономастичка истраживања. Први председник Одбора био је Милан Будимир. Од краја 1975 (после Будимирове смрти) до краја 1981. године председник Одбора била је Фанула Папазоглу, а од краја 1981. је Павле Ивић. Одбор је после самог оснивања за свој главни задатак одредио сакупљање, сређивање и публиковање ономастичке грађе. Искоришћен је, може се са сигурношћу рећи, последњи тренутак за почетак записивања овог драгоценог материјала, који садржи многе информације из историје језика и народа. Свако кашњење значило би ненадодив губитак за науку, пошто се и социолошки положај насеља и идентитет људи у њему мењају неслућеном брзином, те се из памћења нових генерација потискују стари називи. Данас, уосталом, знамо да се за многе крајеве закаснило и због насилне промене њихове етничке слике, која се десила последњих година пред нашим очима. Ономастику ових крајева ваљало би записати од прогнанника расутих по Србији, Репу-

блици Српској и Црној Гори, и тако спасити најпоузданије сведочанство о многовексној српској прошлости у пределима из којих су Срби протерани.

Систематска теренска истраживања почела су 1975. године у околини Дечана, према писменим инструкцијама Павла Ивића, под чијим се руководством грађа сакупља и сређује и данас. Те године на терену је био само један истраживач (потписник ових редова), док је крајем осамдесетих година грађу сакупљало и по тридесетак сарадника годишње. Рад није прекидан ни у време највеће кризе у првој половини деведесетих година, али су веома оскудна новчана средства условила да се теренска истраживања сведу на најмању меру (на десетак процената годишњег учинка из краја осамдесетих). Током две-три последње године материјално стање Одбора нешто се побољшало, па је и рад на терену донекле интензивирао, али још није достигао петину учинка из најбољих година.

Теренска истраживања, као што је већ речено, почела су 1975. године у околини Дечана. Мстохији и Косову дат је приоритет због тамошњег стања српског становништва, које је у то време, као и раније, све више бежало из ових крајева. Управо тих година напуштали су поједина села ових области последњи Срби, а са њима су нестајали и информатори за наша истраживања. Главне снаге су се, дакле, ангажовале у Метохији и на Косову, али су ускоро, упоредо са испитивањем ових крајева, истраживања обављана и у другим крајевима Србије, затим у Црној Гори и ондашњим републикама Хрватској и Босни и Херцеговини, односно у пределима из којих су Срби недавно протерани и у данашњој Републици Српској.

До краја марта 1997. године истраживачи су Академији предали преко 600.000 картица са ономастичким одредницама, а уз сваку одредницу записано је по неколико ономастичких и других релевантних података. Грађа је сакупљана у разним крајевима, с тим што је, како је већ истакнуто, приоритет дат Метохији и Косову. У овим областима, тј. у Метохији и на Косову, материјал је сакупљен у свим насељима где живи и један једини Србин, као и тамо где живе „Бошњаци“ (досељено становништво исламске вероисповести, углавном из области Старе Рашке), Горанци (аутохтоно словенско становништво исламске вероисповести) и католици српског језика Летнице и околине, — осим у Косовској Митровици, Јањеви и у по неколико села око Лепосавића и Подујева, којима ће се такође дати приоритет у будућим истраживањима. Свакако, ово не значи да су теренска ономастичка истраживања на Косову и у Метохији приведена крају, јер на њих чекају села у којима нема Срба, која су, углавном, сачувала српска имена и у чијој микротопонији ваља очекивати значајан удео српских назива. На овакав закључак упућује, уосталом, и сакупљена грађа Ругова, предела у којем више од два и по века нема Срба, али у којем данашњи житељи, Арбанаси, чији су преци потиснули Србе, у свом говору чувају преко две трећине микротопонима са српским елементима. (Уп. о овоме: Алија Џоговић, *Топонимија југословенског дела Проклеђија*, Ономатолошки прилози, књ. IV/1983, 319–339; Светозар Стијовић, *Старо Ругово у светлу ономастичких података*,

Зборник Матице српске за филологију и лингвистику, Нови Сад, књ. XXVII–XXVIII/1984–1985, 741–746.)

Речено је већ да је грађа сакупљана у разним крајевима, а у даљем тексту ће бити набројана имена општинских места тих подручја и имена истраживача, почевши од Србије, преко Црне Горе и Републике Српске, па до Пуле, односно Пероја на њеном подручју: Драгаш (Алија Џоговић), Призрен (Милета Букумирић и Алија Џоговић), Сува Река (Данило Стијовић), Ораховац (Милета Букумирић), Ђаковица (Алија Џоговић), Дечане (Милета Букумирић, Светозар Стијовић и Алија Џоговић), Пећ (Милета Букумирић, Данило Стијовић, Светозар Стијовић и Алија Џоговић), Клина (Милета Букумирић, Данило Стијовић и Алија Џоговић), Исток (Светозар Стијовић), Србица (Милета Букумирић, Драган Микетић, Радислав Пумпаловић и Светозар Стијовић), Качаник (Милета Букумирић), Витина (Драган Микетић и Данило Стијовић), Урошевац (Милета Букумирић), Липљан (Милета Букумирић), Гњилане (Драган Микетић, Данило Стијовић и Владимир Цветановић), Косовска Каменица (Недељко Богдановић, Вилотије Вукадиновић, Драган Лилић и Љубисав Ћирић), Косово Поље (Алија Џоговић), Обилић (Милета Букумирић), Приштина (Милета Букумирић, Милосав Вукићевић и Данило Стијовић), Вучитрн (Милосав Вукићевић и Братислав Шурбатовић), Зубин Поток (Радислав Пумпаловић и Светозар Стијовић), Косовска Митровица (Маринко Божовић, Милета Букумирић и Радислав Пумпаловић), Звечан (Радислав Пумпаловић), Лепосавић (Драган Микетић и Светозар Стијовић), Брус (Драгана Исаиловић), Тутин (Алија Џоговић), Пријеполје (Мирослав Николић), Нова Варош (Мирослав Николић), Ивањица (Мирослав Николић), Краљево (Драго Ћупић), Пожега (Мирослав Николић), Бајина Башта (Милица Радовић-Тешић и Милосав Тешић), Љубовија (Милосав Тешић), Ваљево (Александар Лома и Јован Петровић), Мионица (Александар Лома), Љиг (Миодраг Јаћимовић), Уб (Драго Ћупић), Шабац (Љиљана Липолд), Горњи Милановац (Миодраг Јаћимовић), Кнић (Милосав Вукићевић), Крагујевац (Радоје Симић), Топола (Миодраг Јаћимовић), Аранђеловац (Миодраг Јаћимовић), Јагодина (Јованка Радић и Првослав Радић), Баточина (Првослав Радић), Свилајнац (Велимир Милојковић), Жабари (Велимир Милојковић), Параћин (Софија Ракић), Петровац на Млави (Велимир Милојковић), Пожаревац (Виолета Бабић), Трговиште (Велимир Стевановић), Бујановац (Јаворка Маринковић), Врање (Јаворка Маринковић), Сурдулица (Вилотије Вукадиновић), Црна Трава (Вилотије Вукадиновић), Медвеђа (Радмила Жугић и Милош Луковић), Лебане (Радмила Жугић), Лесковац (Радмила Жугић и Бојан Попов), Власотинце (Зоран Стојановић), Пирот (Недељко Богдановић, Вилотије Вукадиновић и Драган Лилић), Мерошина (Љубиша Рајковић), Гаџин Хан (Вилотије Вукадиновић), Бела Паланка (Љубисав Ћирић), Ниш (Недељко Богдановић и Вилотије Вукадиновић), Сврљиг (Недељко Богдановић), Алексинац (Недељко Богдановић и Вилотије Вукадиновић), Ражањ (Недељко Богдановић и Вилотије Вукадиновић), Сокобања (Недељко Богдановић и Вилотије Вукадиновић), Књажевац (Недељко Богдановић, Јакша Динић и Љубиша Рајковић), Боље-

вац (Жељко Ћупић), Зајечар (Јакша Динић, Љубиша Рајковић и Жељко Ћупић), Бор (Жељко Ћупић), Земун (Жарко Бошњаковић), Пећинци (Жарко Бошњаковић), Рума (Жарко Бошњаковић), Инђија (Жарко Бошњаковић), Сремска Митровица (Жарко Бошњаковић), Шид (Жарко Бошњаковић), Беочин (Жарко Бошњаковић), Бачка Паланка (Жарко Бошњаковић), Петроварадин (Жарко Бошњаковић), Жабал (Гордана Драгин), Суботица (Љубица Прћић), Херцег Нови (Славко Вукомановић), Тиват (Славко Вукомановић и Љиљана Липолд), Будва (Љиљана Липолд), Улцињ (Љиљана Липолд), Подгорица (Бождар Зоњић, Драгољуб Петровић, Раде Стаматовић и Жељко Ћупић), Даниловград (Драго Ћупић и Жељко Ћупић), Никшић (Мара Тијанић), Колашин (Бождар Зоњић и Мато Пижурица), Андријевица (Бождар Зоњић), Плав (Бождар Зоњић и Алија Цоговић), Беране (Бождар Зоњић), Рожаје (Алија Цоговић), Шавник (Милица Станић), Плужине (Милица Радовић-Тешић, Радојка Реметић и Мара Тијанић), Пљевља (Василије Вранеш), Љубиње (Вељко Брборић), Хан Пијесак (Славко Вукомановић), Теслић (Славко Вукомановић), Шипово (Славко Вукомановић), Гламоч (Слободанка Мрђен), Вргинмост (Јанко Ивановић), Војнић (Јанко Ивановић), Дуга Реса (Јанко Ивановић), Карловац (Јанко Ивановић), Дубровник (Славко Вукомановић) и Пула (тј. село Перој; Славко Вукомановић).

Истраживачи су грађу сакупљали у дијалекатској форми, укључујући и акценат (није акценатан једино материјал из Вргинмоста, Војнића, Дуге Ресе и Карловца), систематски, од насеља до насеља и од куће до куће. Бележили су имена насељених места, етнике и ктетике, микротопонимију и хидронимију у насељима и на њиховим подручјима, затим презимена, званична и секундарна, породична надимке, лична имена, хипокористике и личне надимке. Грађа је, у принципу, бележена од најстаријих особа, пре свега оних које нису на дуже време напуштале свој крај.

Уз име села су записивани сви потребни подаци: географски положај, тип насеља, близина и квалитет путева, старине (цркве, гробља, разни остаци материјалне културе и др.), историјат насеља, предања и легенде у вези с насељем и његовим именом, састав и порекло становништва и његово занимање, просветне и културне прилике и др. Бележена су и имена и презимена људи, с годином њиховог рођења, од којих је грађа записивана.

Микротопонија је записивана исцрпно, тако да су бележена сва имена на терену, а уз њих су записивани и сви подаци који се односе на именовани терен, објект или локалитет — од општег описа до легенди и народних етимологија. Микротопонија је бележена у свим насељима.

Код презимена је бележен број кућа које их носе, затим све о пореклу и о променама породичног имена, о сеобама, о орођавању и др. Записивана су и секундарна презимена и породични надимци, као и узрок њиховог настанка, где год се до таквих података могло доћи. Забележена је свуда и слава, као и мала слава, где је има, а записани су и подаци о броју одсељених породица и месту њиховог настајења, најчешће од 1941. године па даље. Презимена (и све набројено о њима) бележена су у свим насељима, осим у

већим градовима, где је то било немогуће урадити, те се тежило добијању што већег њиховог узорка од стариначког становништва.

Лична имена, хипокористици и лични надимци бележени су, као и остала грађа, од старијих особа, али је у овом послу често била неопходна и помоћ деце, нарочито када су у питању помодни антропоними, које старији тешко памте и често изговарају у промењеном облику. Код новијих имена увек је давана година рођења њиховог носиоца, што омогућава праћење иновације ономастикона. Бележена су и секундарна имена и разлози њиховог узимања, односно напуштања имена добијених на крштењу, тј. после рођења. Тежило се и да се уз надимак добије и узрок његовог настанка, али је тај податак често изостајао — некада због тога што га информатори нису знали, а некада што нису хтели да га кажу. Лична имена, хипокористици и надимци записивани су у свим селима Косова и Метохије, као и у мањим местима варошког типа (Дечанс, Исток, Клина, Обилић, Липљан, Вучитрн и др.), а такође и у свим крајевима са мањим селима, каква су, нпр., у Васојевићима или Кучима, док су у пределима са великим селима бележени у сваком петом селу (микротопонија и презимена бележени су, као што је већ речено, у сваком).

Истраживачи грађу предају Академији у специјалним свескама од 100 листа, перфорираним на четири картице, и то у два примерка, тако да свака свеска садржи 400 картица (200 одредница у два примерка). Уз сваку одредницу дати су сви релевантни подаци до којих су истраживачи дошли, а код хипокористика (и надимака) увек стоји и име њиховог носиоца, како би се пратио начин грађења ових антропонима одмила. На свакој картици постоје иницијали истраживача, као и село у којем је одредница записана и општина којој насеље припада. Оригинални листићи кидају се из свезака и одлажу у азбучнике (посебно микротопоними, презимена, имена), а копије остају у свескама, које чине ономастичку слику насеља.

Одбор за ономастику Српске академије наука и уметности покренуо је своје гласило, поменуте Ономатолошке прилоге, чија је прва књига изашла 1979. године, а тринаеста је преломљена и потпуно спремна за штампу (од прве књиге ове едиције главни уредник је Павле Ивић). Ових тринаест књига садрже преко 6.500 страна текста, од чега највећи део отпада на грађу, а у оквиру ње на материјал са Косова и из Метохије. Овде се наводе само обимније монографије грађе, док би укупан списак наслова грађе и осталих текстова из садржаја ових тринаест књига био неколико пута дужи. То су следећи радови: *Микројойонимџа ойишџине Трговџиџа* Владимира Стевановића (књ. I/1979, 167–236), *Ономасџика исџочног дела Мейџохиџског (Пеџког) Подгора* (I, 237–380 + карта Метохиџског Подгора), *Ономасџика средишњег дела Мейџохиџског (Пеџког) Подгора* (II/1981, 197–236 + карта Метохиџског Подгора), *Ономасџика заџадног дела Мейџохиџског (Пеџког) Подгора* (III/1982, 193–300 + карта Метохиџског Подгора) и *Ономасџика једног дела џоречџа Куџавче* (V/1984, 313–411) Светозара Стиџовића, *Ономасџика дела Прекоруџља омеџеног рекама Мирушом, Белим Дримом и Клином* (II, 239–403), *Ономасџика Прекоруџља (II део)* (III, 303–418), *Из ономасџике*

јужне Метихије (V, 413–604), Ономастџика Сиринишке жуџе (IX/1988, 253–470) и Ономастџика јужнога Косова (XIII/1997, 339–495) Милете Букумирића, Ономастџички подаци за десет сџела на десној обали Јужне Мораве (ојшџина Врање) (II, 405–445) и Микроџојонимџија Врања и околине (X/1989, 68–172) Јаворке Стаменковић односно Маринковић, Тојонимџија југословенског дела Проклеџија (I део) (IV/1983, 225–342 + 1 карта), Ономастџика Дечана и околних сџела (VI/1985, 439–509), Ономастџика североисточних огранака Проклеџија (VII/1986, 247–436), Ономастџика Таковице и суседних сџела (VIII/1987, 221–304) и Ономастџика Горе (XII/1996, 33–366) Алије Цоговића, Ономастџика Загараџа (IV, 345–387) Драга Ћупића и Ономастџика дела Тамнаве (VII, 437–482) Драга Ћупића и Свете Милисављевића, Ономастџика сџела Гајџана у Горњој Јабланици (IV, 389–452) Милоша Луковића, Анџројонимџија Срба и Хрваџа у Румуниџи (V, 243–312, и VI, 121–183) и Тојонимџи српских и хрваџских насеља у Румуниџи (VII, 199–246) Милета Томића, Ономастџика Љубомира (VI, 191–438) Момчила Ћурића, Ономастџика Срема (I део: северни Срем) (VIII, 305–447) Жарка Бошњаковића, Ускоџка џојонимџија (IX, 189–252) и Ускоџка анџројонимџија (X, 497–557) Милије Станића, Рјечник анџројонимџа Буковице (X, 175–363) Живка Бјелановића, Ономастџика Изморника (X, 365–496) и Ономастџика белојаланачког краја (XIII, 37–338) Љубисава Ћирића, Микроџојонимџија Озринића (X, 559–606) Петра Пејовића, Ономастџика Тимока (XI/1990, 109–366) Љубише Рајковића, Из ономастџике сџела око горњег џока реке Белице (XI, 399–449) Јованке Радић, Анџројонимџија Бјелојавлића (XII, 367–416) Жељка Ћупића, Ономастџикон џојинулих на Сремском фронџу (XII, 439–533) Јелене Пешикан и Ономастџика Суве Реке и околних сџела (XIII, 497–573) Данила Стијовића.

У Ономатолошким прилозима објављена су и најбоља остварења српске историјске ономастике, фундаменталне студије Митра Пешикана *Из историјске џојонимџије Подримља* (II, 1–92), *Зетско-хумско-рашка имена на џочџику џурскога доба* (III, 1–120; IV, 1–135; V, 1–176) и *Сџара имена из доњег Подримља* (VII, 1–119). У овим капиталним делима Пешикан је на основу грађе из немањџиких повеља и турских тефтера дао прецизну ономастичку слику једног значајног дела старе српске државе. Идентификовао је огромну већину топонима, утврдивши како су гласили и географска имена и антропоними у време Немањџића и на почетку турскога доба. У овом другом случају савладао је Пешикан изворе на непрецизној арапској графџији и прецизно установио тадашњу етничку границу између Срба и Арбанаса. Ове Пешиканове студије садрже огроман материјал, који је беспрекорно анализиран, међусобно упоређиван и, са сигурношџу се може закључити, свестрано проучен. Многе табеле и карте ове студије чине прегледнијим, а читаво дело, методолошки на беспрекорној висини, узор је каквом у овој дисциплини ваља тежити. Поменута Пешиканова дела огромно су унапредила српску ономастику и дала многа решења драгоцена и за друге дисциплине, пре свега за лингвистику и историографију.

Ваља овде посебно истаћи и радове Александра Ломе објављене у Ономатолошким прилозима, који такође значе велики допринос ономастици. То су драгоцени прилози *Именски њар Маљен — Повлен* (III, 155–168), *Сѣарим њушевима. Из средњовековне њојонимије ваљевског краја* (V, 197–209), *Из њојонимије Србије* (VI, 105–118), *Један усалињен ороним: Оаб* (VII, 159–162), *Везана мињолошка назвања у њојонимији* (VIII, 37–50), *Мислођин и Медођин* (IX, 165–174), *Рани слојеви хришћанских њојонима на сѣаросрѣском њлу* (XI, 1–18) и *Срѣскохрвајска географска имена на -ина, мн. -ине: ѡреглед ѡиѡва и ѡроблеми класификације* (XIII, 1–34). У овим радовима Лома је дао методолошки модел проучавања именских парова у топонимији, садејства топономастике са другим лингвистичким и екстралингвистичким дисциплинама као што су, нпр., етнологија и фолклористика и уопште — проучавања старих словенских топонима и теонима. Од великог значаја су и остали Ломини радови, објављени у другим публикацијама, домаћим и страним, и свакако спадају у најбоља остварења ономастике код Срба.

Средином осамдесетих година, у време почетка рада Одбора за ономастику Српске академије наука и уметности, одржана је (1975) Прва југословенска ономастичка конференција (у Тивту), а онда су се следеће одржавале сваке две године (Друга у Скопљу, Трећа у Дубровнику, Четврта у Порторођу, Пета у Мостару, Шеста, у организацији нашег одбора, у Доњем Милановцу, Седма у Приштини и Осма, априла 1990, две и по године после Седме, у Титограду и Даниловграду). Реферати са ових конференција, осим Седме, објављени су, и међу њима је значајан број радова српских ономастичара. Најуспешнија је, према оцени тадашњег Међуакадемијског одбора за ономастику, и најбогатија рефератима била Шеста.

У последњој четвртини века објавили су српски ономастичари значајан број радова и у другим публикацијама, нашим и страним, али ће овде бити поменута само нека посебна издања, која се наводе по азбучном реду аутора и дела (у тексту овакве врсте сва није ни могуће донети, а она објављена у нашим публикацијама није ни потребно, с обзиром на то да се библиографија редовно објављује у Јужнословенском филологу): Живко Бјелановић, *Анѡројонимија Буковице*, Сплит, 1988, стр. 262 + карта Буковице; Живко Бјелановић, *Имена сѣановника мјесѣа Буковице*, Сплит, 1978, стр. 200; Проф. др Милан Босанац, *Просвјетѡин именовслов*, Загреб, 1984, стр. 446; Драгомир Вујичић, *Хидроними (имена вода) у лијевом сливу Дрине*, Сарајево, 1982, стр. 237; Гордана Вуковић — Љиљана Недељков, *Речник ѡрезимена Шајкашке (XVIII и XIX век)*, Нови Сад, 1983, стр. 202; Милица Грковић, *Имена у Дечанским хрисовуљама*, Нови Сад, 1983, стр. 232; Милица Грковић, *Речник имена Бањског, Дечанског и Призренског власѣелинсѣва у XIV веку*, Београд, 1986, стр. VII + 220; Милица Грковић, *Речник личних имена код Срба*, Београд, 1977, стр. 324; Ђорђе Јањатовић, *Презимена Срба у Босни*, Сомбор, 1993, стр. 403; Радојица Јовићевић, *Имена у сѣарословенском језику*, Београд, 1985, стр. 192; Радојица Јовићевић, *О именима — расѡраве и чланци*, Београд, 1995, стр. 188; Велимир Михајловић, *Име ѡо зайовесѣин. Имѣраѡивни ономасѣикон срѣскохрвајског језика*, Београд, 1992, стр. 365;

Др Звездана Павловић, *Хидроними Србије*, Београд, 1996, стр. 421 + Карта хидрографске поделе; Звездана Павловић, *Хидронимски систем слива Јужне Мораве*, Београд, 1994, стр. 208; Раде Стаматовић, *Ономастика Зетле. Систем имена у Зетли*, Београд–Голубовци, 1994, стр. 135; Атанасије Урошевић, *Топоними Косова*, Београд, 1975, стр. [VI] + 164.

На крају овога рада ваља рећи да се српска ономастика у последњој четвртини века није развијала спорије од осталих лингвистичких дисциплина. Њеном развоју допринео је умногоме рад Одбора за ономастику Српске академије наука и уметности, пред којим данас стоје многе нове обавезе: да се обради драгоцени сакупљени материјал, који садржи многе податке значајне не само за ономастику и науку о језику него за науку уопште. Из грађе, пре свега, треба да проистекну ономастички речници (топономастички и антропономастички), без којих се не може замислити наука о именима. Потреба за њима из дана у дан све је већа, те ваља очекивати да ће се за њихову израду обезбедити материјални услови и наћи кадрови.

Београд

Светозар Сипијовић